

Пълна група от събития

Нека е даден опит с пространство S
и събития $B_1, B_2, B_3, \dots, B_n$

Събитията $B_1, B_2, B_3, \dots, B_n$ образуват **пълна група от събития**, ако

- **те са несъвместими**
- **сумата им дава цялото пространство**

Примери за пълна група от събития

1. **Всяко събитие и неговото допълнение** образуват група от две събития, които са пълна група от събития.
2. Ако в кутия има три вида топки, бели, зелени и червени, и опитът е вадене на една топка.

Събитията

V1=вадим бяла топка

V2=вадим червена топка

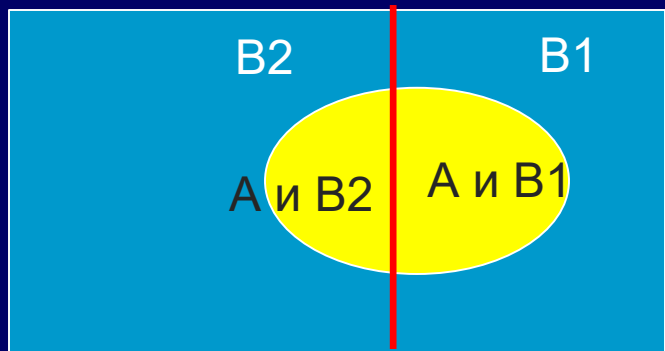
V3=вадим зелена топка

образуват **пълна група от събития.**

Формула на пълната вероятност

Използва се когато има пълна група от събития.

Да започнем с най-лесния случай- когато пълната група от събития се състои от две събития (едно събитие B_1 и неговото допълнение B_2)

Нека A е друго събитие в S

$$A = A \cap B_1 + A \cap B_2$$

несъвместими

$$P(A) = P(A \cap B_1) + P(A \cap B_2)$$

От формулата за умножение на вероятности

$$P(A \cap B) = P(A|B) P(B)$$

$$P(A \cap B_1) = P(A|B_1) P(B_1)$$

$$P(A \cap B_2) = P(A|B_2) P(B_2)$$

$$P(A) = P(A|B_1) P(B_1) + P(A|B_2) P(B_2)$$

ПРИМЕР: В две шапки има топчета.

В 1-вата шапка има 4 бели и 6 червени,

а във 2-рата има 5 бели и 5 червени.

Хвърляме монета един път и ако се падне „лице“ вземаме едно топче със затворени очи от първата шапка, ако е „герб“ вземаме топче от втората топка.

Каква е вероятността изваденото топче да е бяло?

V1- пада се Л

V2 пада се Г

V1 и V2 образуват пълна група.

A=изваденото топче е бяло.

Търсим $P(A)=?$

От формулата за пълната вероятност

$$\begin{aligned} P(A) &= P(A|V1)P(V1) + P(A|V2)P(V2) = \\ &= \frac{4}{10} \cdot \frac{1}{2} + \frac{5}{10} \cdot \frac{1}{2} = \\ &= \frac{1}{5} + \frac{1}{4} = \frac{9}{20} \end{aligned}$$

ПРИМЕР:

В група от 40 студента:

30 са от 1-ви курс (10 момичета и 20 момчета)

10 са от 2-ри курс (4 момчета и 6 момичета)

Избират се двама, един по един без връщане.

Каква е вероятността и двамата да са от 1-ви курс?

Дефинираме

A= първият е от 1-ви курс

B= вторият е 1-ви курс

Търсим $P(A \cap B) = ?$

Решаваме директно $P(A \cap B) = 30 \cdot 29 / (40 \cdot 39) = 29/52$

НОВ ВЪПРОС:

В група от 40 студента, 30 са от 1-ви курс (10 момичета 20 момчета) и 10 са от 2 курс (4 момчета и 6 момичета)
Избират се двама, един по един без връщане.

Ако се знае, че първият избран е 1-ви курс, то каква е вероятността и вторият да е от 1-ви курс?

A= първият е от 1-ви курс

B= вторият е от 1-ви курс

$P(B|A)=?$ След настъпване на A, остават 39 студента, 29 от първи курс

Директно $P(B|A)=29/39$

НОВ ВЪПРОС: В група от 40 студента, 30 са от 1-ви курс (10 момичета 20 момчета) и 10 са от 2 курс (4 момчета и 6 момичета) Избират се двама без връщане.

Каква е вероятността вторият да е от 1-ви курс?

V = вторият е от 1ви курс $P(V)=?$

не може директно, понеже V настъпва когато първият избран е или от 1-ви или от 2-ри и не знаем със сигурност новия състав, т.е. V настъпва, ако едно от събитията $A1$ или $A2$ настъпва, където

$A1$ = първият е от 1-ви $P(A1)=30/40=3/4$

$A2$ = първият е от 2-ри $P(A2)=10/40=1/4$

Двете събития образуват пълна група

Тогава използваме формулата за пълната верочтност

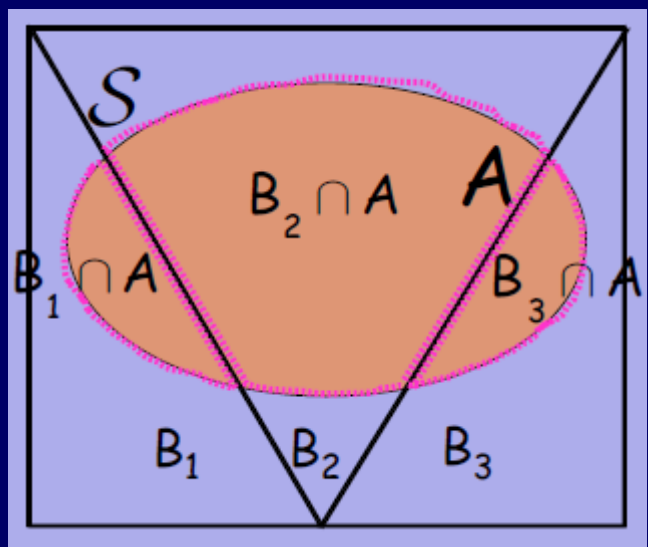
$$P(V)=P(V|A1)P(A1)+P(V|A2) P(A2)$$

$V|A1$ =първият е от 1-ви, останали са 39 студенти, от които 29 от 1-ви=> $P(V|A1)=29/39$

$$P(V|A2)=30/39$$

$$P(V)=P(V|A1)P(A1)+P(V|A2) P(A2)= (29/39)*(3/4)+(30/39)*(1/4)= 39/52$$

Формула на пълната вероятност

А сега при три събития B_1 , B_2 , B_3 свързани с даден опит с пространство S и образуващи пълна група от събития.

Нека A е друго събитие в S

$$A = (B_1 \cap A) \cup (B_2 \cap A) \cup (B_3 \cap A)$$

несъвместими

$$P(A) = P(B_1 \cap A) + P(B_2 \cap A) + P(B_3 \cap A)$$

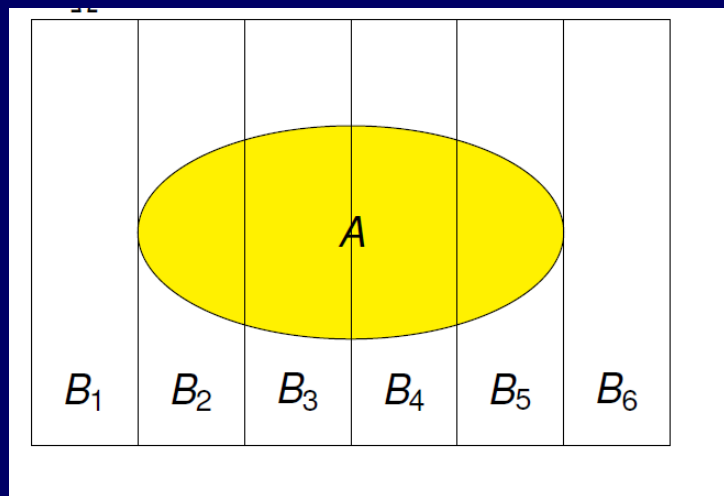
От формулата за умножение на вероятности
 $P(A \text{ и } B) = P(A|B) P(B)$

$$P(A) = P(A | B_1)P(B_1) + P(A | B_2)P(B_2) + P(A | B_3)P(B_3)$$

Обща формула за пълната вероятност

ОБОБЩЕНИЕ

Нека е даден опит с пространство S и **пълна група** от събития B_1, B_2, \dots, B_n . Нека A е друго събитие в S

$$P(A) = \sum_{i=1}^n P(B_i)P(A|B_i)$$

$$\mathbb{P}(A) = \mathbb{P}(A|B_1)\mathbb{P}(B_1) + \mathbb{P}(A|B_2)\mathbb{P}(B_2) + \dots + \mathbb{P}(A|B_k)\mathbb{P}(B_k)$$

Пример

На масата има 20 непрозрачни плика, от които единият съдържа 20 лв. Двама студенти един след друг избират по един плик. Кой има по-голям шанс да избере печелившия плик – първия или втория избиращ студент?

$A = \{\text{първия избира печелившия плик}\}$

$B = \{\text{втория избира печелившия плик}\}$

$$P(A) = 1/20$$

$$P(B) = ???$$

Разглеждаме събитията A и \bar{A} – те образуват пълна група

$$P(B) = P(B|A)P(A) + P(B|\bar{A})P(\bar{A}) = \\ (0) * (1/20) + (1/19) * (1 - 1/20) = 1/20$$

Шансът на първия да избере печелившия плик = шанса на втория

Формула на Бейс

Нека е даден опит с пространство S и **пълна група** от събития B_1, B_2, \dots, B_n . Нека A е друго събитие в S

$$P(B_j | A) = \frac{P(B_j)P(A | B_j)}{\sum_{i=1}^n P(B_i)P(A | B_i)}$$

$$\mathbb{P}(B_j|A) = \frac{\mathbb{P}(A|B_j)\mathbb{P}(B_j)}{\mathbb{P}(A|B_1)\mathbb{P}(B_1) + \mathbb{P}(A|B_2)\mathbb{P}(B_2) + \dots + \mathbb{P}(A|B_k)\mathbb{P}(B_k)}$$

Пример: Има три локални фирми, които произвеждат ел. крушки и вероятността да купиш крушки от коя да е от тях е една и съща. Дефектните в първата фирма за 5%, във втората 3% и в третата 2%.

Ако сме купили крушка, каква е вероятността да е дефектна?

B = крушката е дефектна

Има три събития, които образуват пълна група

A_1 - произведена в 1-ва фирма

A_2 - произведена във 2-ра фирма

A_3 -произведена в 3-та фирма

Използваме формула за пълната вероятност

$$P(B) = P(B|A_1)P(A_1) + P(B|A_2)P(A_2) + P(B|A_3)P(A_3) = \\ 0,05(1/3) + 0,03(1/3) + 0,02(1/3) = 0,0333$$

НОВ ВЪПРОС:

Има три локални фирми, които произвеждат ел. крушки и вероятността да купиш крушки от коя да е от тях е една и съща. Дефектните в първата фирма за 5%, във втората 3% и в третата 2%.

Ако сме купили крушка, която се е оказала дефектна, то каква е вероятността да е произведена в първата фирма?

B= крушката е дефектна

Има три събития, които образуват пълна група

A1- произведена в 1-ва фирма

A2- произведена във 2-ра фирма

A3- произведена в 3-та фирма

Търсим $P(A1|B)=? \Rightarrow$ Използваме формула на Бейс

$$P(A1|B) = \frac{P(B|A1)P(A1)}{P(B|A1)P(A1) + P(B|A2)P(A2) + P(B|A3)P(A3)} = \frac{0,05\left(\frac{1}{3}\right)}{0,05\left(\frac{1}{3}\right) + 0,03\left(\frac{1}{3}\right) + 0,02\left(\frac{1}{3}\right)} = 0,5$$

Опити на Бернули

1. Съвкупност от краен брой n опити

2. Опитите са независими.

3. Всеки опит трябва да има само два възможни изходи, **успех У** и **неуспех Н**.

4. Вероятността за успех във всеки отделен опит е постоянна:

$$P(Y)=p$$

Всеки изход от n опити на Бернули е наредена n –торка от У и Н.

Колко е вероятността да има точно k У (успеха)

$$P(S_n=k)=\frac{n(n-1)(n-2)\dots(n-k+1)}{k!} p^k (1-p)^{n-k}$$

Кои от следните са опити на Бернули?
Играч хвърля двойка зарчета 10 пъти
последователно.

Да

Избор на 5 студента по случаен начин измежду
група от 20 студента

изборът е без връщане

не

Изборът е с връщане

да

ПРИМЕР:

Зарче се подхвърля 5 пъти на масата. Каква е вероятността точно 3 пъти да се падне “шестица”?

5 Бернулиеви опита; Успех=„6“; $P(Y)=1/6$; точно 3 успеха

$n=5$

$k=3$

$$P(S_5=3)=\frac{5 \cdot 4 \cdot 3}{3!} \left(\frac{1}{6}\right)^3 (1 - 1/6)^2$$

Каква е вероятността поне 4 пъти да се падне “шестица”

$n=5$

$k \geq 4$, т.е. $K=4$ или $k=5$

$$\begin{aligned} P(S_5 \geq 4) &= P(S_5=4) + P(S_5=5) \\ &= \frac{5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2}{4!} \left(\frac{1}{6}\right)^4 (1 - 1/6)^1 + \frac{5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1}{5!} \left(\frac{1}{6}\right)^5 (1 - 1/6)^0 \end{aligned}$$

Двойка зарчета (бяло и червено) се подхвърлят 7 пъти на масата. Каква е вероятността точно 5 пъти да се паднат еднакъв брой точки?

7 Бернулиеви опита; Успех=да се паднат еднакъв брой точки ; точно 5 успеха

$$p=P(Y)=6/36=1/6$$

$$P(S_7 = 5) = C_7^5 \left(\frac{1}{6}\right)^5 \left(\frac{5}{6}\right)^{7-5} = 0,00188$$

Каква е вероятността точно 5 пъти сумата от точките на двата зара да е 8?

7 Бернулиеви опита; Успех=сумата от точките е 8 ; точно 5 успеха

$$p=P(Y)=(5)/36$$

$$P(S_7 = 5) = C_7^5 \left(\frac{5}{36}\right)^5 \left(\frac{31}{36}\right)^{7-5} = 0,0008$$